

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ САВЕЦКАГА КАМІТЭТА
ПА КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЯХ З СУАНЧЫННІКАМІ ЗА РУБЕЖОМ

36 (751)

Жнівень 1963 г.

Год выдання 9-ы

● У Маскве працягваецца падпісанне Дагавору аб забароне выпрабаванняў ядзернай зброі ў атмасферы, у касмічнай прасторы і пад вадою. На 19 жніўня ў Маскве дагавор падпісалі ўпаўнаважаныя 57 краін.

● Выдатнага поспеху дабіліся мантажнікі Бярозаўскай ДРЭС. Пасля выпрабавання пачаў працаваць чарговы котлаагрэгат. Ён сабраў і выпрабаваны на месяц раней, чым прадугледжана планам. Гэта вынік выкарыстання прагрэсіўнага метаду зборкі ўзбуйненымі блокамі. Новы котлаагрэгат будзе даваць 270 тон пары ў гадзіну.

● Мацінеў і развіваюцца эканамічны сувязі паміж Беларуссю і Карэйскай Народнай Дэмакратычнай Рэспублікай. Толькі за апошнія гады пастаўкі вырабаў беларускіх прадпрыемстваў у КНДР узраслі амаль у 2 разы. На палых гэтай брацкай краіны працуе вялікая колькасць трактараў «Беларусь», а на рудніках выкарыстоўваюцца магутныя аўтасамазвалы «МАЗ-525» і «МАЗ-205».

● У галоўным корпусе камбіната буйнапанельнага домабудавання, які ўзводзіцца ў Гродна, закончаны мантаж абсталявання. Выпушчана першая партыя сценавых блокаў. У бліжэйшы час будзе асвоена вытворчасць міжпаверхавых перакрываццяў.

● Каля 70 ваеннаслужачых французскага замежнага легіёна — першая партыя з агульнай колькасці ў 300 салдат і афіцэраў — прыбыла на востраў Таіці для будаўніцтва палігона для ядзерных выпрабаванняў. Частка прыбыўшых салдат і сержантаў накіравана на атол Муруро, дзе магчыма, будзе ўзарвана французская вадародная бомба.

● На вуліцы імя Суварова ў Кобрыне закончана збудаванне прыгожага чатырохпавярховага будынка. Гэта новая гасцініца першага класа на 102 месцы. У ёй абсталявана маладзёжнае кафе. З пачатку сямігодкі ў горадзе пабудавана жылой плошчы больш, чым за ўсе пасляваенныя гады. Кожная чацвёртая сям'я за гэты час справіла наваселле. У цэнтры горада заканчваецца ўзвядзенне сярэдняй школы на 640 вучняў і дзіцячага сада-яслі на 100 месца. Ад магістральнага газаводу Дашава — Мінск горад атрымаў прыродны газ.

● У гарадку палюціцкіх нафтавікоў здадзены ў эксплуатацыю 80-кватэрны жылы дом. Гэта першы дом, узведзены тут на буйных панелях. У гэтым годзе жыхары Палюціцкі атрымалі каля 10 тысяч квадратных метраў жылля.

● У сельгасарцелі «Чырвоная ніва» Брагінскага вытворчага ўпраўлення гарох займаў 100 гектараў. Цяпер заканчваецца абмалот. У сярэднім кожны гектар дае 108 пудоў гароху.

● Спецыяльная інжынерная часць Савецкай Арміі, якая прыбыла ў пацярпеўшы ад землятрасення югаслаўскі горад Скопле для аказання дапамогі ў расчыстцы горада ад руін, ужо выканала вялікую частку работ на адведзеным ёй участку.

● Ленінград, Масква, Архангельск, Мінск. Па гэтых адрасах адпраўляе сваю прадукцыю Ляхавіцкі кансервавы

завод. Нядаўна на прадпрыемстве зроблена рэканструкцыя, устаноўлена новае абсталяванне. У гэтым сезоне завод асвоіў многа новых відаў прадукцыі. Выраб кансерваў з гародніны новага ўраджаю ўзрастае ў паўтара раза ў параўнанні з мінулым годам.

● Завод «Мазыркабель» з пачатку года дадаткова да плана даў тры тысячы кіламетраў устаноўчых і мантажных правадоў. Для патрэб сельскай гаспадаркі выпушчана каля тысячы кіламетраў правадоў, вырабленых з сэканомленай сыравіны. Паспяхова выконвае калектыўнае прадпрыемства заказы вялікіх энергабудоўляў сямігодкі. На 20 дзён раней тэрмін завершана адпраўка кабельных вырабаў будаўнікам Брацкай гідрэлектрастанцыі.

● Кавалі Ашмянскага аддзялення «Сельгастэхніка» В. Франкевіч і С. Паўлоўскі сканструявалі ўніверсальны карчавальнік-збіральнік. Гэты навісны механізм працуе ў аграгаце з трактарам «Беларусь» і прызначан для сцягвання камення з пал'ёў, расчысткі лугоў і пашы ад пнёў і кустоў, раскідвання гною. На выраб кожнай такой машыны выдаткоўваецца ўсяго 45 рублёў. Выпушчана першая партыя карчавальнікаў-збіральнікаў.

● Народны завочны ўніверсітэт мастацтва, што працуе пры Мінскім абласным ДOME народнай творчасці, створан у 1961 годзе. Два гады ў ім займаліся настаўнікі, рабочыя, калгаснікі, культасветработнікі. Заняткі з імі праводзілі вядомыя беларускія дзеячы мастацтва, а таксама выкладчыкі Маскоўскага народнага завочнага ўніверсітэта мастацтва. Слухачы ўніверсітэта здаюць цяпер выпускныя экзамены. Дыпломы кіраўнікоў самадзейных мастацкіх калектываў атрымаюць каля 120 аматараў мастацтва.

● На Мінскім радыёзаводзе запушчана ў серыйную вытворчасць новая тэле радыёла «Беларусь 110». Да канца года запланавана зрабіць і здаць у гандлёвую сетку 50 тысяч новых тэлевізараў.

● Работнікі прамысловасці Мінска і Мінскай вобласці атрымалі вялікую працоўную перамогу: за чатыры гады і сем месяцаў яны дасягнулі ўзроўню вытворчасці, запланаванага на 1965 год. Гэтага яны дабіліся на пяць месяцаў раней тэрміну, намечанага абавязцельствам. З пачатку сямігодкі прамысловасць вобласці павялічыла выпуск прадукцыі на 74 працэнты. Вытворчасць трактараў за гэты час узрасла ў 2,1 раза, аўтамабіляў — на 46 працэнтаў, падшыўнікаў — на 89 працэнтаў, матацыклаў — у тры разы, радыёпрыёмнікаў — на 96 працэнтаў, тэлевізараў — больш чым у 20 разоў! Значна павялічыўся выпуск тавараў народнага ўжытку. Прадукцыянасць працы ўзрастае на 30 працэнтаў. За гады сямігодкі створана і асвоена вытворчасць многіх новых узораў машын, станкоў, прыбораў, сродкаў механізацыі і аўтаматызацыі.

ЖРОТНІКА
ЖРОТНІКА
ЖРОТНІКА

БЕЛАРУСКАЯ МІСІЯ Ў МАСКВЕ

Нашы чытачы пытаюцца, што сабой уяўляе пастаяннае прадстаўніцтва Савета Міністраў БССР у Маскве і якія яго функцыі.

Ніжэй мы друкуюем адказ на пытанне.

У Маскве, на вуліцы Багдана Хмяльніцкага, размешчаны прыгожы двухпавярховы будынак. Тут знаходзіцца пастаяннае прадстаўніцтва Савета Міністраў БССР пры Урадзе Савецкага Саюза.

Існаванне такой місіі вельмі значнае. Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя знішчыла панаванне эксплуатацыйскіх класаў і прынесла вызваленне ад спрадвечнага прыгнёту ўсім народам былой царскай імперыі. Ім было прадастаўлена права на самавызначэнне аж да дзяржаўнага аддзялення. У выніку перамогі Кастрычніка ўтварыліся сучасныя савецкія сацыялістычныя

рэспублікі. Яны стварылі свае вышэйшыя органы ўлады і кіравання і сталі дзяржавамі новага, сацыялістычнага тыпу. Так нарадзілася і Беларуская Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка — раўнапраўны член вялікай сацыялістычнай савецкай нацыі.

З першых дзён існавання Беларускай рэспублікі для ажыццяўлення непасрэднай і пастаяннай сувязі з Урадам СССР у Маскве было створана пастаяннае прадстаўніцтва. Такія ж місіі маюць і іншыя чатырнаццаць рэспублік Савецкага Саюза.

Якія ж функцыі беларускай місіі ў Маскве?

Як вядома, Савецкі ўрад каардынуе ўсю дзейнасць па развіццю эканомікі і культуры ў маштабе ўсёй краіны. Персанал місіі (а гэта высокакваліфікаваныя беларускія спецыялісты, якія добра ведаюць эканоміку і культуру рэспублікі) прымае непасрэдны ўдзел у падрыхтоўцы і абмеркаванні ўсіх дзяржаўных пытанняў агульнасаюзнага значэння, а таксама тых пытанняў, у якіх закрэаюцца інтарэсы рэспублікі.

Напрыклад, у апошні час супрацоўнікі пастаяннага прадстаўніцтва Беларусі прымалі ўдзел у разглядзе такіх важных для рэспублікі пытанняў, як меры па паскарэнню развіцця важнейшых галін машынабудавання і прыборабудавання; тэкстыльнай, лёгкай прамысловасці і энергетыкі; развіццё здабычы і комплекснае выкарыстанне торфу ў сельскай гаспадарцы і прамысловасці, павышэнне тэмпаў развіцця прамысловасці ў Беларусі, асабліва ў заходніх абласцях, і рад іншых.

Пры падрыхтоўцы праектаў планаў развіцця народнай гаспадаркі, а таксама бюджэту пастаяннае прадстаўніцтва рэспублікі аказвае дапамогу плануючым органам СССР. Гэта дае магчымасць прадугледжваць канкрэтныя меры па ліквідацыі і папярэджанні адставанняў у развіцці асобных галін гаспадаркі і культуры.

[Заканчэнне на 2-й стар.]

ВАЛЯНЦІНА ЦЕРАШКОВА — ГОСЦЬ ПРАГІ

ПРАГА, (ТАСС). Лётчык-касманавт СССР Валянціна Церашкова прыбыла ў Прагу.

На аэрадроме яе сустрэлі член Прэзідыума і сакратар ЦК КПЧ Іржы Гендрых, кандыдат у члены Прэзідыума ЦК КПЧ, намеснік старшынні ўрада Людміла Янкоўцава і іншыя афіцыйныя прадстаўнікі. Тысячы жыхароў Прагі, якія сабраліся на аэрадроме, з захапленнем віталі гераіню космасу.

Валянціна Церашкова наведла Акадэмію навук ЧССР, дзе яе сардэчна віталі чэхаславацкія вучоныя.

Старшыня Чэхаславацкай Акадэміі навук, акадэмік Ф. Шорм паведаміў, што прэзідыум Чэхаславацкай Акадэміі навук, улічваючы значэнне касмічнага палёту Валянціны Церашковай, вырашыў уручыць ёй вышэйшую ўзнагароду Чэхаславацкай Акадэміі навук — залаты медаль «За заслугі ў развіцці навукі і перад чалавецтвам».

Валянціна Церашкова з гэтага часу будзе першым замежным прадстаўніком-уладальнікам гэтай ганаровай адзнакі.

Прымаючы медаль, Валянціна Церашкова цёпла падзякавала чэхаславацкім вучоным. З вялікай увагай быў заслуханы яе расказ аб падрыхтоўцы і правядзенні касмічнага палёту

На здымку: В. Церашкова сярод чэшскіх сяброў.

ДАЛЕЙ, ВЫШЕЙ, ХУТЧЭЙ!

Дзень паветранага флоту СССР стаў традыцыйным святам. Дзякуючы клопатам партыі і ўрада стала наша авіяцыя небывала магутнай. Вось як гэта выглядае ў лічбах і фактах.

10,6 мільёна кіламетраў наляталі савецкія касманаўты ў космасе, гэта значыць у сем і лішнім разоў больш, чым амерыканскія астранаўты. Палёт адной толькі В. Ул. Церашковай працягнуўся больш, чым прабылі ў космасе ўсе амерыканскія астранаўты, разам узятых.

Першае месца займае Савецкі Саюз і па працягласці паветраных ліній Грамадзянскага паветранага флоту. Дайжыня іх перавышае 400 тысяч кіламетраў — больш чым адлегласць ад Зямлі да Месяца. Толькі ў Беларусі сетка паветраных ліній па гушчынні значна пераўзыходзіць сетку чыгуначных і шасэйных дарог, разам узятых.

З 1935 года наш авіяцыя цалкам перайшла на эксплуатацыю толькі савецкіх самалётаў. Хуткасныя многамесныя пасажырскія самалёты з газатурбіннымі авіярухавікамі лётаюць цяпер па трасах ГПФ. Сярод іх: «ТУ-104», «Л-18», «АН-10», «ТУ-114», «ТУ-124», «АН-24».

27 мільёнаў пасажыраў перавезена ў 1962 годзе самалётамі ГПФ. Былі дні, калі ў паветра ўзнімалася да 150.000 чалавек. Авіяцыя Мінскага аэрапорта перавезла ў мінулым годзе 160 тысяч пасажыраў. Цяпер гэта лічба ўзрастае да 245 тысяч. Цяпер нашы паветраныя караблі робяць рэгулярныя рейсы ў 29 краін свету. Па тэмпах росту і па штогадовому прыросту паветраных перавозак Аэрафлот СССР выйшаў на першае месца ў свеце, абганяючы Амерыку.

Больш за 100 відаў прымянення авіяцыі налічваецца ў нас у сучасны момант. Самалёты і верталёты ўсё больш выкарыстоўваюцца ў сельскай і лясной гаспадарцы краіны, у рыбнай і зверабойнай прамысловасці, у геалагаразведцы, служыць для метэаралагічных, аэралагічных, астранамічных назіранняў, для вытворчасці аэрафотаздымкі і навукова-даследчых работ у галіне фізікі, географіі, гідралогіі, біялогіі, глебазнаўства, археалогіі і іншых навук, у медыка-санітарнай службе, на будаўніцтве, для аказання дапамогі пры стыхійных бедствах.

28,4 мільёна гектараў — на такой плошчы ў сельскай і лясной гаспадарцы ў мінулым годзе былі праведзены авіялімічныя работы. Па гэтай віды работ наша краіна заняла першае месца ў свеце, абганяючы ЗША на 5 мільёнаў гектараў на велічыню апрацоўваемай плошчы.

НА ЗДЫМКАХ: у Мінскім аэрапорце.

НАВАСЕЛЛЕ

У ЖЫХАРКІ ПАСЕЛКА СЯМІКАРА-КОРСКІ РАСТОЎСКАЙ ВОБЛАСЦІ МАРЫЯ ЛЕУЧАНКІ — НАВАСЕЛЛЕ. ЯНА ПЕРАЕХАЛА У НОВЫ ЦАГЕЛЬНЫ ДОМ, ПАБУДАВАНЫ ЗА ДЗЯРЖАНЫ КОШТ ПА РАШЭННЮ ВЫКАНКОМА РАЙСАВЕТА ДЭПУТАТАУ ПРАЦОУНІХ. МАРЫЯ ЛЕУЧАНКА ПАЖЫЦЦЕВА ВЫЗВАЛЕНА АД КВАТЭРНАЙ ПЛАТЫ.

ТАКУЮ ўВАГУ ПАЖЫЛАЯ ЖАНЧІНА ЗАСЛУЖЫЛА ў СІМ СВАІМ ЖЫЦЦЕМ. У МАЛАДОСЦІ МАРЫЯ ЛЕУЧАНКА ПРЫМАЛА ў ДЗЕЛ У БАЯХ ЗА САВЕЦКУЮ ўЛАДУ, БЫЛА ЕЗДА ВІМ КУЛЯМЕТНАЙ ТАЧАНКІ ПЕРШАЙ КОННАЙ АРМІІ, ЯКОЙ КАМАНДАВАУ БУДЗЕННЫ. У ЧАС МІРНАГА БУДАЎНІЦВА ДАПАМАГАЛА СТВАРАЦЬ НА ДОНЕ КАЛЕКТЫВНЫЯ ГАСПАДАРКІ. ЯЕ СЫН ІВАН ЛЕУЧАНКА ЗАГІНУУ СМЕРЦЮ ХРАВРЫХ У ЧАС ВЯЛІКАЙ АНЧЫННАЙ ВАЙНЫ. ЯМУ ПАСМЯРОТНА БЫЛО ПРЫСВОЕНА ЗВАННЕ ГЕРОЯ САВЕЦКАГА САЮЗА.

АДСТУПІЛІ ПЕРАД ДРЭВАМІ ПЯСКІ

Ледзь узыйдзе сонца, як на роўных радках гадавальніка Рэчыцкага лясгаса можна ўбачыць людзей. Гэта брыгада Кацярыны Дзмітрыеўны Лысенкі вядзе догляд саджанцаў.

Побач з саджанцамі сасны растуць аднагадовыя і двухгадовыя таполі. Гледзячы на іх, цяжка нават паверыць, што яны такія маладыя — лапушыстае лісце, густыя кроны, моцныя ствалы. Праз некалькі месяцаў 8 тысяч дрэўцаў будзе выса-

джана на свабодных землях, пустэчы на беразе Дняпра, у раёне горада.

Стварыць зялёную зону горада — такую задачу выконваюць спецыялісты і рабочыя Рэчыцкага лясніцтва. Штогод высаджваюцца дзесяткі тысяч маладых дрэў. Цяпер рыхуюцца пасадка ў раёне гарадскога пляжа, уздоўж ракі на плошчы 600 гектараў.

Вялікія плошчы ў раёне займаюць пясчаныя дугі, палеткі. Здавалася, не спыніць іх. Але дзякуючы старанням брыгады, якой кіруе Антаніна Міхайлаўна Бялун, пясчкі адступілі перад дрэвамі.

ПА-ГАРАДСКОМУ

Новы добраўпарадкаваны пасёлак вырас у калгасе імя Калініна Нясвіжскага вытворчага ўпраўлення. Уздоўж шырокіх зялёных вуліц пабудавана больш трохсот прыгожых жылых дамоў, школа, бальніца, дзіцячы сад, магазіны, хлебапакарня. Хутка ўступіць у строй вялікі Дом культуры, у дамы хлебапрадуктаў прыдзе прыродны газ. Узняліся першыя буйнапанельныя двухпавярховыя жылыя будынкі з усімі камунальнымі зручнасцямі. Міжкалгасная будаўнічая арганізацыя сумесна з Мінскім домабудаўнічым камбінатам ужывала на іх збудаванні паточна-скорасныя метады. Камбінат пастаўляе ў арцель буйныя панелі і перакрыцці, механізмы для іх мантажу. Кожная кватэра з чатырох пакояў размяшчаецца на двух паверхах. У тарцах дамоў — светлыя тамбуры, уваходы аформлены азбацэментавымі калонамі, на пляцоўках ганкаў устаноўлены кветачніцы.

У тым жа Нясвіжскім упраўленні пасёлка гарадскога тыпу пабудуе сельгасарцель «17 верасня».

ЖАБІНКАЎСКІ ЦУКРОВЫ

На здымку: (справа налева) інжынер Ян Бражджэніс, начальнік будаўніцтва Яўгеній Кірылюк, інжынер Ежы Пула-Фота Е. Макарчука.

Тры гады назад на гэтым месцы была пустка. Цяпер тут красуюцца карпусы вытворчых і жылых будынкаў. Жабінкаўскі цукровы завод прадаўжае будавацца...

Мы наведвалі прадпрыемства, гутарылі з начальнікам будаўніцтва ўпраўлення інжынерам Яўгеніем Кірылюком. Даведаліся многа цікавага.

У пачатку чацвёртага квартала завод павінен уступіць у строй дзеючых. У сучасны момант актыўна вядзецца мантаж абсталявання.

— Адкуль прыбылі машыны?

— У асноўным з Польскай Народнай Рэспублікі. На аснове дагавору польскія сябры паставілі дыфузійныя апараты (сэрцавіна цукровага завода) з Нысы Апольскага ваяводства, цэнтрафугі з Свідніцкага завода, што каля Вроцлава. Катлы прыбылі з Сасновіч Катовіцкага ваяводства. Ёсць машыны на якіх стаіць марка Эльблогга, Любліна і іншых месц. Сваё абсталяванне Жабінкаўскаму цукровому паставілі 130 польскіх прадпрыемстваў.

Калі пачаўся мантаж абсталявання, польскія сябры прыслалі групу сваіх спецыялістаў ў складзе 10 чалавек. Яе ўзначаліў вопытны інжынер Ян Бражджэніс. Яго баявымі памочнікамі па важнейшых вузлах з'яўляюцца інжынеры Ян Пліхта, Марыя Хшаноўска, Станіслаў Банчан, Валерыян Мікалайчык, Уладзіслаў Дзюрка, Раман Урбанэк, Генрых Дзірка. Польскія сябры дапамагаюць ставіць механізмы на месцы. Яны здружыліся з калектывам беларускіх будаўнікоў.

— Мы добра разумеем савецкіх сяброў, а яны ў сваю чаргу нас. — заявіў у гутарцы Ян Бражджэніс. — У прызначаны час пойдзе цукар!

МАГЕЛЬНАЕ

На правым беразе Нёмана прывольнае раскінулася вёска Магельнае — цэнтр калгаса «Нёман» Дзяржынскага раёна. Добра жывуць цяпер яе жыхары. У вёсцы ёсць прыгожы клуб, бібліятэка, бальніца, магазіны, сярэдняя школа. Ва ўсіх хатах — электрычнасць, радыё, а ў значнай часці — тэлевізары. У гэтай вёсцы жыве сям'я Туміловічаў. І вось нядаўна калгаснікі арцелі вырашылі сумесна адзначыць 50-гадовы юбілей аднаго з членаў гэтай працавітай сям'і — Матроны Казіміраўны Туміловіч.

Многа сабралася народу на гэту ўрачыстасць. У прэзідыум пад апладысменты запрасілі ўсю сям'ю: Матрону Казіміраўну, яе дачку Яўгенію, сыноў Івана і Леаніда. На грудзях Матроны Казіміраўны — ордэн «Знак Пашаны», які яна атрымала за самаадданую працу.

Магчыма ў тую мінуту ўспомнілася Матроне Казіміраўне яе мінулае... У 1930 годзе яна стала першым членам арцелі. Пайшла працаваць дзяржавай. Жыццё наладжвалася, прыгажэла. Але раптам вайна...

Пасля вайны яна засталася з маленькімі дзецьмі.

Фашысты спалілі яе хату, і сям'я вымушана была шукаць прытулку ў суседзяў. Калі вайна скончылася, уся сям'я ўзялася аднаўляць разбураную гаспадарку. Матрона Казіміраўна зноў пайшла працаваць на ферму, а потым яе месца заняла дачка Жэня. Вярнуўся сын Іван з арміі і таксама застаўся працаваць у калгасе. Другі, Леанід стаў трактарыстам. І да гэтага часу яны працуюць шчыра, дружна, добра зарабляюць.

Вось за што ад усяго сэрца віншавалі гэтую сям'ю ўсім калгасам. Такое можа быць толькі ў нашай краіне, дзе паважаюць людзей працы.

Ул. КУХТА.

ПРУЖАНЫ

Гораду Пружаны спаўняецца 500 год. Упершыню гэты старажытны беларускі горад упамінаецца ў летапісу ў 1463 годзе.

Многа слаўных старонак ў гісторыі Пружан. У гады белапольскай акупацыі тут вяла падпольную работу слаўная дачка беларускага народа Вера Харужая. І цяпер у Пружанах жывуць старыя камуністы, якія плячом да пляча змагаліся з ёй супраць белапольскіх акупантаў. У гонар юбілею горада адной з яго вуліц будзе прысвоена імя Веры Харужай і ўстаноўлены яе бюст.

І хоць пяць вякоў адшумелі над Пружанамі, ніколі горад не выглядаў так молада, ніколі не быў такім прыгожым, як у наш час. Горад расце. У апошнія гады тут пабудавана шмат новых жылых будынкаў, выдатная школа, кансервавы завод. Апрача трох школ, тут ёсць сельскагаспадарчы тэхнікум, абласная вопытная станцыя.

БЕЛАРУСКАЯ МІСІЯ ў МАСКВЕ

(Пачатак на 1-й стар.)

Другая важная галіна дзейнасці прадстаўніцтва — культурны абмен паміж Беларуссю і іншымі саюзнымі рэспублікамі. Супрацоўнікі місіі дамаўляюцца аб узаемным правядзенні фестываляў, выставак твораў мастацтва, гастроляў нацыянальных тэатраў. Яны садзейнічаюць ва ўстанавленні і пашырэнні сувязяў паміж навуковымі ўстановамі, творчымі саюзамі і іншымі грамадскімі арганізацыямі Беларусі і цэнтральнымі органамі.

У адпаведнасці з Канстытуцыяй СССР кожная саюзная рэспубліка

мае права абменьвацца з замежнымі дзяржавамі дыпламатычнымі і консульскімі прадстаўнікамі. Беларусь з'яўляецца членам Арганізацыі Аб'яднаных Нацый і яе ордэнаў. Па даручэнню свайго ўрада беларуская місія ў Маскве прымае прадстаўнікоў пасольстваў замежных дзяржаў і іншых афіцыйных асоб, выступае на дыпламатычных прыёмах.

Місія садзейнічае ўмацаванню і пашырэнню міжнародных сувязяў Беларусі. Яе супрацоўнікі ўдзельнічаюць у заключэнні кантрактаў на пастаўкі з Беларусі прамысловага абсталявання і аказанне дапамогі многім краінам. У гэтых кра-

інах па іх просьбе яна накіроўвае беларускіх спецыялістаў прамысловасці і сельскай гаспадаркі, навуковых работнікаў. Апрача таго, місія арганізуе паездкі беларускіх артыстаў, пісьменнікаў, мастакоў у замежныя краіны і запрашае ў нашу рэспубліку дзячою мастацтва розных дзяржаў. Місія выступае ў якасці афіцыйнага прадстаўніка беларускага ўрада на гандлёвых перагаворах з замежнымі фірмамі.

Пастаяннае прадстаўніцтва з'яўляецца тым органам, праз які, з аднаго боку, урад рэспублікі ажыццяўляе свой пастаянны ўдзел у падрыхтоўцы і разглядзе тых або

іншых пытанняў ва ўрадзе Савецкага Саюза. З другога боку, саюзны ўрад і цэнтральныя ведамствы праз місію ўзгадняюць з урадам рэспублікі праекты рашэнняў і іншыя пытанні.

Беларуская місія ў Маскве — адно з многіх звянаў, праз якія ажыццяўляецца дзяржаўная сувязь урада рэспублікі з урадам Савецкага Саюза. У яе дзейнасці знаходзіцца яркае адлюстраванне характэрнай рысы дзяржаўнага ладу Савецкага Саюза — самастойнасць усіх савецкіх рэспублік у развіцці нацыянальнай эканомікі і культуры.

А. ПАУЛЮЧЭНКА.

І. ЧАРНЯУСКІ.

СЛАВА ГЕРОЯМ, ПРАКЛЯЦЦЕ ЗДРАДНІКАМ!

19 жніўня, у гарадскім пасёлку Хойнікі Гомельскай вобласці пачаўся адкрыты судовы працэс над групай здраднікаў Радзімы, якія зрабілі цяжкія злачынствы ў гады нямецка-фашысцкай акупацыі ў Беларусі. Іх пяць, гэтых падонкаў, звяроў у чалавечым абліччы. Але аб іх гутарка пойдзе ніжэй.

А цяпер наша слова пра тых, хто можна ўстаўнуць у адзінабор-

СЭРЦА МАЦІ

Было гэта дажджлівым асеннім вечарам 1941 года. Удава Вольга Сцяпанануна Субоцкая калала на панадворку дровы. Жыла яна з пяцігадовам сынам Сашам. Муж яе загинуў на вайне.

— Добры дзень, цётка! — раптам сказаў хтосьці. Яна зірнула. Побач стаяў хлопчык гадоў дванаццаці. На ім была салдацкая шапка, на нагах — старыя галошы. Худзенькія плечы яго трэсліся, а з сухіх губ сачылася кроў.

Хлопчык папрасіў хлеба. Вольга Сцяпанануна запрасіла яго ў дом, пакарміла. Падзякаваўшы, хлопчык сабраўся ісці.

— Куды ж ты пойдзеш? — запытала Вольга Сцяпанануна.

— Пайду шукаць месца для начлегу, я сірата, — адказаў ён. — Нікуды не пойдзеш! — рашуча сказала яна. — Лезь на печ, адгрэйся, а потым з мамі Сашам пагуляй. Будзеш жыць у нас.

Другі Саша застаўся жыць у Субоцкай. Так у яе стала два Сашы, два сыны. Некаторыя суседзі гаварылі:

— Глядзі, Вольга, не пашкадуюць цябе немцы, калі даведаюцца, што не родны.

І бяда сапраўды прышла. Аднойчы ў хату зайшлі гітлераўцы і крыкнулі:

— Дык, значыць, хаваеш сына партызана? А ну кажы, дзе твой сын, дзе чужы?

— Не чапайце, гэта мае сыны! Жанчына прыкрыла абодвух сваім целам, крыкнула:

— Стрэляйце маці двух дзяцей! Стрэляйце мяне першую!

Гэта, напэўна, пераканала фашыстаў. Яны зайшлі ў хлэй, злавалі некалькі курэй і пайшлі далей.

Так і жыў другі Саша ўсю вайну ў Вольгі Сцяпанануны. А потым пайшоў на службу ў Савецкую Армію. Часта прысылаў лісты. Потым камандаванне часці прыслала ёй падзяку за добрага сына...

Вольга Сцяпанануна падышла да шафы і дастала фотаздымак.

— Гэта ён з жонкай і дзецьмі, мамі унучкамі.

— А дзе ж зараз Аляксандр?

— У Бабруйску. Працуе трактарыстам на заводзе гумава-тэхнічных вырабаў. Завуць яго Лаб-цэвіч Аляксандр Дзмітрыевіч...

С. ГРЫБОУСКІ.

ства з лютым ворагам, пра тых, хто аддаў сваё светлае жыццё, абараняючы ад ганьбы родную зямлю.

...Невялікія ціхі палескі гарадок Хойнікі. Летам яго чысценькія домкі патанаюць у асвяжальнай зеляніне садоў, а вецер з лугоў даносіць сюды пахі вытнечных траў.

Ішоў сорок першы год. На зыходзе было бясмярнае гарадае лета, на захадзе Беларусі грукатала вайна. Настаў дзень, калі грукат гармат дакаціўся і да ціхага палескага краю. Акупацыя... Дым пажарышч, грабжы, насілле. З першых жа дзён прыходу гітлераўцаў жыхары пасёлка адчулі на сабе іх «новы парадок». На платах застракацелі загады акупантаў. «За непадначаленне — расстрэл!», «За парушэнне — расстрэл!» Разлік галаварэзаў быў зразумелы: жыхары — пакорлівыя рабы, акупанты — поўнаўладныя гаспадары. Але гаспадарамі гітлераўцы тут не сталі.

Прайшло нямнога часу, і невядома адкуль пачалі з'яўляцца то лістоўні, то зводкі Савінфармбюро з заклікамі «Смерць нямецкім акупантам!». Далей — болей. Чыясьці рука падпаліла лесасклад, прыбыло ў пасёлка воінскае падраздзяленне — загадкава вышаў са строю генератар электрастанцыі, у многіх месцах аказалася парванай тэлефонная сувязь.

Лютаваў начальнік мясцовай нямецкай жандармерыі Баўэр. А дыверсіі працягваліся. На ўсяму было відаць, што ў пасёлку дзейнічае якаясьці падпольная група. Нюх не падмануў Баўэра. Сапраўды, у Хойніках працавала буйная падпольная арганізацыя савецкіх патрыётаў, якую ўзначальваў камуніст Яўгеній Іванавіч Казачук. У яе ўваходзілі камсамольцы і партыйна-савецкія актыўны раёны. Патрыёты не абмяжоўвалі сваю дзейнасць распаўсюджваннем лістовак і дыверсіямі ў гарадскім пасёлку. Яны ўстанавілі сувязь з партызанскімі атрадамі, забяспечвалі іх медыкаментамі, зброяй, боепрыпасамі.

Калі ў Хойнікі прыбыла воінская частка, у якой было многа салдат-славакаў, падполь-

нычыкі сумелі ўстанавіць з імі кантакт. Яны расказвалі славакам праўду пра Савецкі Саюз, аб становішчы на франтах, аб свяшчэннай вайне нашага народа супраць фашысцкіх вылюдкаў. У ашуканых гітлераўцамі салдат адкрыліся вочы. Яны зразумелі, супраць каго іх паслалі ваяваць. Многія з іх павярнулі зброю, перайшлі на бок партызан.

Вось некаторыя прозвішчы герояў-падпольчыкаў, якія можна паўсталя на барацьбу з нахабным ворагам: Інспектар

НОВЫЯ ДАДЗЕННЯ АБ ЗВЕРСТВАХ А. ЯРМОЛЬЧЫКА І ЯГО ПАМАГАТЫХ

райана Н. А. Латышкевіч, настаўніца М. В. Чэкан, інжынер Б. А. Краўчанка, артыст Г. А. Кулакоўскі. Гэты спіс можна прадоўжыць — у падпольную арганізацыю ўваходзіла каля 60 чалавек. Ні аднаго з іх цяпер няма ў жывых. Але вечна захаваюцца ў памяці савецкіх людзей гераічныя подзвігі слаўных патрыётаў.

Вечна захаваецца і пракляцце забойцам патрыётаў-падпольчыкаў.

...Баўэраўскія жандары аказаліся бездапаможнымі ў пошуках адважных падпольчыкаў. І тады ім давялося звярнуцца да паслуг здраднікаў, людзей-юдаў, якія здрадзілі сваёй Радзіме і перайшлі на службу да фашыстаў. Адною з мер увядзення «новага парадку» на акупіраванай тэрыторыі было стварэнне мясцовай паліцыі, якая камплектавалася з крмінальных элементаў і антысавецкага ахвосця. Раённую паліцыю ў Хойніках узначаліў мацёрны вораг народа, чалавек з брудным мінулым, заўзятый садыст Аляксандр Ярмольчык. Са скуры лезлі вон здраднікі, каб услужыць сваім гаспадарам. Перад зноў створанай раённай паліцыяй была пастаўлена задача ў што б там ні стала напасці на след і знішчыць арганізацыю савецкіх патрыётаў. Балюча і цяжка ўспамінаць цяпер аб гэтым, але факт застаецца фактам: у кастрычніку сорок дру-

гога года Ярмольчыку і яго падручным удалося схопіць і кінуць у турму амаль усіх членаў антыфашысцкага падполля.

Некалькі дзён працягвалася «следства» — гэта былі жорсткія катаванні, садысцкія здзекі. У збітых і знявечаных людзях ледзь цяплілася жыццё, але і такіх, паўмёртвых, бяліся фашысцкія прыслужнікі. 30 кастрычніка, за некалькі гадзін да расстрэлу арыштаваных, Ярмольчык асабіста праінструктаваў паліцэйскіх, як трэба правесці гэту аперацыю.

— І каб ні адзін не ўцёк, скуру спушчы! — закончыў сваю прамову шэф паліцыі.

Глыбокая яма ў лесе ля могілак. Вакол ачапленне. Па-аднаму сцяваюць асуджаных з кузаваў аўтамашы. Апошнія некалькі крокаў да краю ямы. Знята адзенне. Выстрал — і чалавек падае.

Ні разу не здрыганулася рука катаў. Пяць з іх — Ю. І. Зеліняк, В. Ф. Абмачыёў, С. В. Бегуноў (ён жа Бягун), В. А. Жыляк (ён жа Гапаненка) і В. К. Жаўняк прадсталі перад судом народа.

На лаве падсудных пустое шостае месца, прызначанае для завадатая банды забойцаў — цуг-фюрэра, фельдфебеля Ярмольчыка. Дваццаць год таму назад гэтаму падлогу ўдалося ўлізнуць і знайсці сабе прыстанішча ў заходнегерманскім горадзе Цэле, што пад Ганаверам. На сумленні ката Ярмольчыка — сотні крывавага злачынстваў. За гады акупацыі ў Хойніцкім раёне было замучана і расстраляна звыш тры тысяч мірных савецкіх грамадзян.

У пачатку ліпеня бягучага года Савецкі ўрад накіраваў ураду ФРГ ноту, у якой у адпаведнасці з міжнароднымі пагадненнямі і рашэннем Генеральнай Асамблеі ААН аб выдачы і пакаранні ваенных злачынцаў патрабаваў перадаць А. Ярмольчыка савецкім уладам для аддачы яго суду. Адказу, на жаль,

да гэтага часу няма — перад судом аказаліся толькі саўздэльныкі оберката.

Але іх злачынствы жахлівыя. Стыгне кроў у жылах, калі даведаешся, колькі чорных спраў за плячыма кожнага з іх. Сам факт пераходу на службу да гітлераўцаў варты пагарды. А тое, што зрабілі гэтыя пяць абвінавачваемых, заслугоўвае самага суровага пакарання. Да гэтага заклікаюць загубленыя жыцці сумленных людзей. Вось кароткая характарыстыка бандытаў.

Юльян Зеліняк. Яшчэ і дваццаці год не было гэтаму здрадніку, калі ён упяршыню пераступіў парог паліцыі і прапанаваў свае паслугі. Сваёй рукою ён расстраляў у лістападзе 1942 г. у паліцыі мясцовага жыхара Грыбава, заподозранага ў сувязі з партызанамі. У тым жа месяцы садыст выконвае чарговае даручэнне — у двары нафтавага расстрэльвае Антаніну Гічык і Ніну Сілкову, а затым скідае трупы ў бензабак. Старанні вывядуць на гэтым не скончыліся. Завяршыўшы крывавае справу, ён паспяшаўся ў дом расстралянай Гічык і арыштаваў там яе кватаранта Мікалая Бандаранку, якога напачатку той жа лёс. На сумленні Зелінякевіча — замучаная сям'я Сцяпана Чугая з вёскі Осы.

А вось яго дастойны саратнік Васілій Абмачыёў. Ён хутка заслужыў давер у акупантаў і як узнагароду за старанне атрымаў права асабіста расстраляць былога старшынню Хойніцкага горпасялковага Савета Міхала Рыгоравіча Новіка. Абмачыёву асабліва па душы прышліся вытанчаныя здзекі і катаванні. Любімым заняткам яго было збіваць свае ахвяры вісячым замком, гумавым шлангам або сячы лавовымі прутамі. Глыбокай восенню сорок другога года ў яго лавы папаўся невядомы затрыманы. Дамагаючыся пакарання, Абмачыёў сарваў з яго адзенне, абліў цэла бензінам і падпаліў.

На лаву падсудных сядзе і Сямён Бегуноў. Яго заслугі перад акупантамі былі адзначаны павышэннем па службе — радавога паліцэйскага прызначылі

(Заканчэнне на 4-й стар.).

МАРЫ ЗБЫЛІСЯ...

Мы ў невялікай вёсцы, што на Браслаўшчыне, — Ожы. У ціхім завулку, за будынкам дзіцячага сада, пад кронамі яблынь стаіць прыгожы домік. Тут жыве сям'я рэмігранта Хрома. Гаспадыня дома — пахлылая жанчына ветліва запрашае ў хату.

Заходзім. Утульная кватэра.

— Усё гэта набыта тут, — гаворыць Соф'я Казіміраўна, — пасля вяртання на Радзіму.

І пачала ўспамінаць...

У 1924 годзе жыхароў вёскі Ожа напаткала бяда: узнік пажар. Агонь знішчыў амаль усе дамы з іх скарбам. Многія пайшлі на свеце... Муж Соф'і Казіміраўны Станіслаў Хром паехаў у Францыю шукаць хлеба. Там яму пашанцавала ўладка-

вацца гарняком на вугальных шахтах. У 1926 годзе прыехала да яго Соф'я Казіміраўна.

— Нялёгка праца гарняка, — пасля некаторага раздум'я працягвае гаспадыня. — Памятаю, як цяпер, прыйдзе з працы гаспадар, увесь чорны, толькі зубы ззяюць. Вугальны пыл уеўся пад скуру, адмыць нельга. Цяжкая праца надрывае сілы, здароўе. Але што зробіш, куды дзвенешся!..

Ад неспаспелай працы Станіслаў захварэў. Больш працаваць пад зямлёй ён не мог. Яго перавялі на паверхню. Аплата стала меншай.

Як жыць далей? Што рабіць?

Вось тады і нарадзілася думка вярнуцца на Радзіму. У родныя мясціны прышла Савецкая ўлада. Брат і іншыя сваякі, якія засталіся ў Ожы, пісалі, што жыўчыць добра.

— Пяездзем, — канчаткова вырашыў Станіслаў, — не прападаць жа нам на чужыне.

Але нашы мары не хутка збыліся. Пачалася вайна.

... Адрымелі баі. Вестку аб перамозе над фашысцкай Германіяй гарнякі сустрэлі радасна. Тут яшчэ больш пацягнула на Радзіму. Летам 1947 года разам з сотнямі эмігрантаў мы селі ў параход, які накіроўваўся ў Адэсу. Праз два месяцы мы ўжо былі ў родных мясцінах.

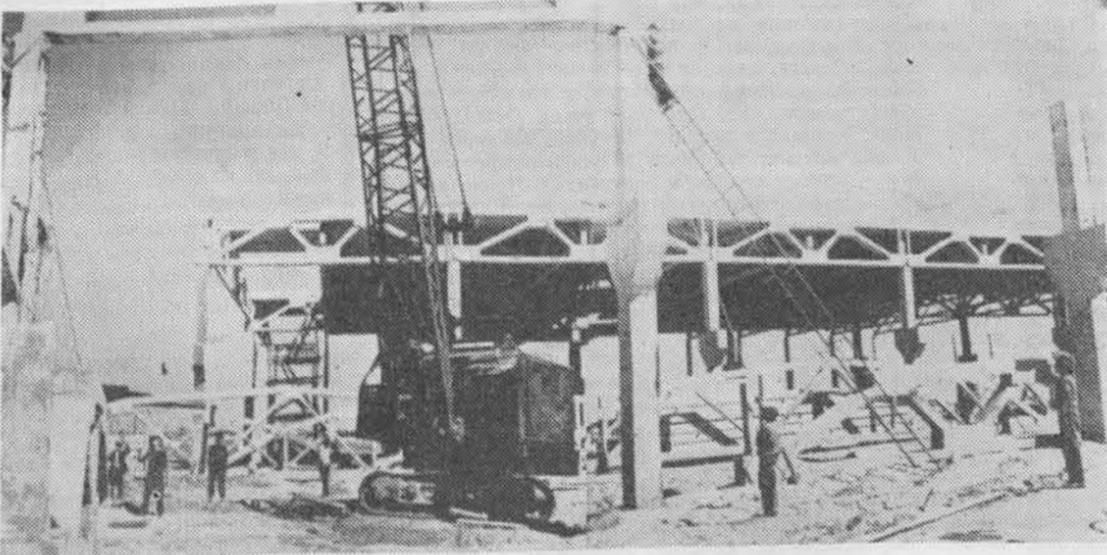
— Сустрэлі нас радасна, — працягвае Соф'я Казіміраўна. — Адрозж ж мужу прапанаваў працу ў школе механізацыі сельскай гаспадаркі. Паступова жыццё наладжвалася. Суседзі і дзяржава дапамаглі і нам. Пабудавалі дом. Дзеці пайшлі ў школу. Зраз яны, можна сказаць, выйшлі ў людзі. Сын Уладзімір скончыў школу механізацыі, а зараз у радах Савецкай Арміі. Дачка Мары вучыцца на апошнім курсе Полацкага медыцынскага тэхнікума. Я працую поварам у дзіцячым садзе. А якія змены адбыліся за гэты час у вёсцы!..

У Ожы — цырульня, шавецкая і кравецкая майстэрні. Да паслуг насельніцтва 5 магазінаў, бальніца, урачэбны ўчастак, аптэка. На беразе возера — млын, піларамы, электрастанцыя. Есць дзе культурна адпачыць. Заўсёды гасцінна адкрыты дзверы дома культуры, дзе штодзённа дэманструюцца кінафільмы, часта бываюць канцэрты мастацкай самадзейнасці, тут жа працуе бібліятэка.

У мінулае адышла непісьменнасць. Зараз у Ожы працуе сярэдняя школа і школа-інтэрнат. Усе дзеці вучацца.

— Дачкалася, нарэшце, сапраўднага спакою, — сказала нам на развітанне Соф'я Казіміраўна.

І. ДУБОУСКІ.

На адной з ускраін Гомеля ў гэтым годзе пачата будаўніцтва буйнага ліцейнага завода «Цэнтраліт». Завод будзе выпускаць прадукцыю для прадпрыемстваў Беларусі, Украіны і РСФСР. Першая чарга яго будзе здадзена ў 1966 годзе. Вытворчыя карпусы гэтай чаргі зоймуць плошчу каля 100 гектараў.

Сцяг III Спартакіяды народаў СССР спушчаны

Беларускія спартсмены заваявалі 16 залатых, 15 сярэбраных і 39 бронзавых медалёў

Тае лёд халоднай вайны

Спяшаюся падзяліцца сваёй радасцю. Нарэшце, мы дачакаліся вялікай падзеі: падпісання ў Маскве Дагавору аб забароне выпрабаванняў ядзернай зброі. З кожным годам, з кожным часам больш рэальна насаўвалася на чалавецтва смяротная небяспека. Але ўсё ж мы даякілі да вялікага дня, дзякуючы намаганням нашага міралюбівага савецкага народа, і працавітасці Мікіты Сяргеевіча Хрушчова. Усе людзі добра волі ўпершыню за пасляваенныя гады ўздыхнулі з палёгкай. Мы горача вітаем заключаны ў Маскве Дагавор.

Мы ведаем, што пасланцы міралюбівага народа ўсё яшчэ прыбываюць у Маскву, Нью-Йорк і Лондан, каб паставіць свае подпісы пад гэтым гістарычным дакументам, і гэтым самым выказаць волю свайго народа да міру.

Я стары рабочы, інвалід. Нежак я падлічыў, што працую ўжо 53 гады. 53 гады свайго жыцця і працы я аддаў на тое, каб нежак існаваць. Усё астатняе забіраў гаспадар. Я будаваў новыя заводы, дамы, а сам жыў у нястачы. Я не адзін такі. Нас мільёны, і ўсе мы ператвораны ў нявольнікаў, чыімі рукамі ў капіталістычным свеце пабудаваны гарады і вёскі, здабываецца вугаль, плавіцца сталь. Але вольны капіталіст задумаў ваваяць, каб нажыць больш капіталу, і тады нас гоніць на вайну і прымушаюць забіваць сваіх жа братаў — рабочых. І мы павінны былі ісці і забіваць... Як вынік другой сусветнай вайны 50 мільёнаў загубленых чалавечых жыццяў. Мільёны рабочых у розных капіталістычных краінах не маюць работы. А капіталіст зноў стварае новыя гарматы, танкі, самалёты, падводныя лодкі, зноў рыхтуе чалавецтву новую бойню. Але мы рабочыя, старыя і маладыя, хочам жыць чалавечым жыццём, карыстацца плёнам сваёй працы і багаццямі прыроды нароўні з усімі.

Мы хочам працаваць пад мірным небам і дыхаць чыстым паветрам. Я магу з упэўненасцю сказаць, што маскоўскі Дагавор з радасцю сустраў рабочыя ўсяго свету. Гэта азначае, што зламаўся першы лёд «халоднай вайны». Мы спадзяемся на розум працоўных людзей, на тое, што яны даб'юцца яшчэ большага.

Мы добра ведаем, што савецкія рабочыя, сяляне, вучоныя жывуць адной дружнай сям'ёй. Разам працуюць на сваю вялікую дзяржаву, якая квітнее, мацнее і развіваецца з кожным днём. Гэта дзяржава працы і міру, братняй любові і роўнасці, ёй няма роўных у свеце. Я і мае таварышы па рабоце горача дзякуем народам Савецкага Саюза і народам сацыялістычных краін, за іх няспынную барацьбу за мір і ўсеагульнае раззбраенне.

Яшчэ раз ад імя маіх сяброў рабочых і работніц перадаю вялікаму савецкаму народу, яго ўраду, Камуністычнай партыі Савецкага Саюза вялікае дзякуе за нястомную барацьбу за ўстаўленне міру на зямлі на вечныя часы.

З павагай
А. Б.
ФРГ.

Спартакіяда... Гэтае звонкае крылатае слова доўга гучала на вуснах мільёнаў савецкіх людзей. З ім было звязана многае — надзеі, клопаты, хваляванні і гордасць. І вось III Спартакіяда народаў СССР фінішавала. Больш 20 гарацых дзён прайшло з таго моманту, калі першыя фіналісты — весляры, стралкі, штангісты адкрылі баявы лік спартакіяды.

66 мільёнаў спартсменаў прынялі ўдзел у спаборніцтвах ўсіх этапаў спартакіяды, каля 10 тысяч лепшых прыехалі ў Маскву, на фінальныя спаборніцтвы. Нерад гэтымі імёнамі цягнуець лічавыя даныя многіх міжнародных спаборніцтваў.

Валерый Брумел, Ігар Тэр-Аванесян, Васілій Кузняцоў, Юрый Уласаў, Ігар Новікаў, Аляксандр Мядзведзь, Марыя Іткіна, Раман Брэнер, Міхаіл Батвінік, Тыгран Петрасян — гэтыя і многія, многія іншыя імёны, маглі б упрыгожыць любы сусветны турнір. І ці можна таму здзіўляцца такой «уроджайнай» рэкорднісці: на фінальных спаборніцтвах спартакіяды — толькі на фінальных — савецкія спартсмены абнавілі 379 рэспубліканскіх рэкордаў. Штангісты ўстанавілі чатыры сусветныя і восем усеагульных дасягненняў, пяці дабіліся майстры кулявой стральбы і аднаго — стэндвай, два рэкорды СССР запісалі ў свой актыў лёгкаатлеты, а плыўцы пабілі два еўрапейскія і 14 усеагульных рэкордаў. Багатае жніўе! А як многа новых імёнаў «адкрыла» спартакіяда!

Дваццаць тры віды спорту ўваходзілі ў праграму спартакіяды. Спартсмены спаборнічалі літаральна «ад Масквы да самых даўскіх краін». Спартакіяда была не толькі экзаменам савецкага спорту, але і аглядам нашых мацнейшых перад алімпіійскімі гульнямі ў Токію.

А вось вынікі каманднай барацьбы той гарачай спрэчкі, якая гарэла, не згасаючы, з першага і да апошняга дня спартакіяды: 1. Масква — 572,5 ачка, 2. Украіна — 556; 3. РСФСР — 544,5; 4. Ленінград — 476,5; 5. Грузія — 439; Беларусь — 382,5. Далей ідуць калектывы Літвы, Эстоніі, Азербайджана, Латвіі.

Узбекістана, Казахстана, Арменіі, Малдавіі, Кіргізіі, Таджыкістана і Туркменіі.

Як бачыце, беларускія спартсмены выступілі зусім нядрэнна, заваяваўшы на Спартакіядзе шостае месца, узяўшы 382,5 ачка. Многа залатых, сярэбраных, бронзавых медалёў дасталася на долю беларускіх спартсменаў, з'явіліся новыя майстры спорту, устаноўлены новыя рэкорды Беларускай рэспублікі.

Двухразовыя чэмпіёны свету масквіч Аляксандр Іваніцкі і беларускі спартсмен Аляксандр Мядзведзь — лепшыя сябры. На сусветных першынствах яны выступаюць разам, першы ў цяжкай вазе, другі — у паўцяжкай. Але на гэты раз сябры на дыване сталі сапернікамі, бо Мядзведзь выступаў за каманду Беларусі таксама ў цяжкай вазе. У папярэдніх сустрэчах паміж сабой лік быў у карысць мінчаніна. На гэты раз ні адзін з барцоў не пажыў рызыкаваць і сутычка закончылася мірным вынікам.

Калі выявіліся ўсе фіналісты, аказалася, што ў лепшым становішчы знаходзіцца масквіч Іваніцкі меў чыстую перамогу над прадегаўніком РСФСР Генадзем Андзіевым, а беларускаму барцу трэба было яшчэ з ім сустрэцца. Для таго, каб заваяваць залаты медаль, Мядзведзь таксама патрэбна была чыстая перамога. З гэтай задачай ён бліскуча справіўся і стаў чэмпіёнам Спартакіяды народаў СССР.

Не менш цяжкім быў шлях да фіналу ў беларускай рапірысткі Святланы Баранавай. Але яна здолела дабіцца свайго і ўзышла на п'едэстал гонару. Святлана прынесла беларускай камандзе яшчэ адзін медаль — сярэбраны.

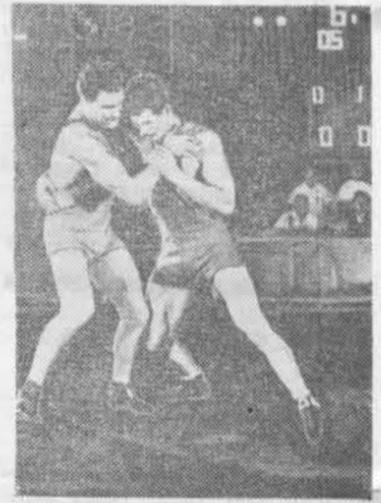
Беларускія рапірысткі Таццяна Самусенка і Дзіяна Ніканчыкава, Аляўціна Лябоўкіна і Ала Канюхова выйгралі ў каманд Азербайджана і РСФСР і ў фінале сустрэліся з камандай Масквы. Яны сталі ўладальніцамі сярэбраных медалёў.

Вялікае спартыўнае шчасце напаткала і беларускіх шпажыстаў. У фінале асабістага першынства першае месца і залаты медаль чэмпіёна спартакіяды заваяваў Юрый Смалякоў. «Серабро» дасталася Аляксандру Паўлоўскаму, Аляксей Ніканчыкаў заняў шостае месца. У паядынках юных шпажыстаў Аляксандр Расолька заняў чацвёртае месца.

У апошні дзень спаборніцтваў на лёгкай атлетыцы беларускія спартсмены дабавілі ў свой актыў яшчэ 4 бронзавыя медалі і ўстанавілі 3 новыя рэкорды рэспублікі. Бронзавыя медалі заваявалі ў эстафетным бегу 4x400 Імант Кукліч, Леанід Шостак, Эдуард Паўлаў і Анатоль Шаўцоў. Яны ўстанавілі новы рэкорд Беларусі — 3 минуты 10,8 секунды. Майстар спорту Валянціна Сталарова, выступаючы ў пяціборстве, у скачках пераадолела планку на вышыні 167 сантыметраў. Гэта таксама рэкорд рэспублікі. А Рэза Шагімуратаў прабег у фінале 5 тысяч метраў за 14 минут 17 секунд і стаў новым рэкардсменам Беларусі. Жаночая каманда ў эстафете 4x400 у складзе майстроў спорту Валянціны Зарэцкай, Ларысы Барабінай, Тамары Бурдзінскай, заслужаная майстра спорту Марыя Іткінаў занялі чацвёртае месца з вынікам 47 секунд.

Новы рэкорд рэспублікі ў эстафетным плаванні 4x200 метраў вольным стылем у папярэднім заплыве ўстанавілі Уладзімір Ісаеў, Вячаслаў Дз'ячэнка, Аляксандр Лябусаў і Юген Емяльянаў — 9 минут 3,3 секунды.

Спартакіяда закончылася. Пасланцы з усіх куткоў краіны прынялі ўдзел у велічным свяце закрыцця спаборніцтваў. Урачыстасць на Цэнтральным стадыёне імя У. І. Леніна вылілася ў сімвалічны рапарт, у якім спартыўная маладосць дакладвала партыі, народу, камсамолу аб дасягнутым, аб новых поспехах, перамогах, рэкордах. Іх многа. Толькі паводле папярэдніх даных, у сталіцы было зафіксавана 30 усеагульных рэкордаў, чатыры сусветныя рэкорды, абноўлены сотні рэспубліканскіх. Спартакіяда з'явілася цудоўнай дэманстрацыяй правяркі гатоўнасці савецкіх спартсменаў да XVIII Алімпійскіх гульняў, якія адбудуцца ў Токію.

Масква, III Спартакіяда народаў СССР. На здымку: схватка барцоў цяжкай вагі А. Мядзведзь (Беларуская ССР) і А. Іваніцкага (Масква). Званне чэмпіёна Спартакіяды заваяваў А. Мядзведзь (справа).

Фота Г. Кіквашэ.
Фотыхроніка ТАСС.

СЛАВА ГЕРОЯМ, ПРАКЛЯЦЕ ЗДРАДНІКАМ!

(Пачатак на 3-й стар.)

начальнікам вялікаборскай паліцыі. Заўзята апраўдваў дачвер'е фашысцкі халуд! Ён вельмі ганарыўся тым, што ўласна-ручна забіў двух партызан. «Выкрыў» і даставіў у паліцыю дзесяць цыган, якія былі расстраляны на яго вачах, ганарыўся і расправай над двума малалетнімі дзецьмі.

У абвінавачваемага Віктара Аляксандравіча Жылыяка аказаліся дакументы на імя Віктара Уладзіміравіча Гапаненкі. Былі падставы хавацца — цяжкія яго злычынствы перад народам. Крэці з трохкласнай адукацыяй набіў сабе руку на крывавых справах. Няма патрэбы пералічваць усё яго злычынствы, да-статкова сказаць, што ён асабіста расстраляў паважаную ў раёне жанчыну, былога старшыню калгаса «Будаўнік» камуністку Соф'ю Іванаўну Снігір.

І яшчэ адзін юда-зраднік Віктар Жаўняк. Нямецкі прыхвасцень, удзельнічаючы аднойчы ў аперацыі па вылоўванні парашуцтыста, раз'юшаны даражымі пошукамі, застрэліў мясцовую жыхарку, якая выпадкова аказалася ў лесе. Гэта не адзіная крывавая справа на рахунку Жаўняка. Сваёй рукою ён забіў у двары паліцыі затрыманую дзяўчыну.

Вельмі многа часу і месца спатрэбілася б для таго, каб пералічыць злычынствы мацёраў пяцёркі. Гэтыя вылюдкі не ведалі межаў сваймі садзвясцкім дзеяннем.

Амаль дваццаць год хавалася ад гневу народнага подлая група ірадаў. Нашы слаўныя чэкісты знайшлі злычынцаў. І вось час расплаты настаў — савецкія людзі ўпэўнены, што кожнаму даставецца на заслугах. Гэта будзе справядлівае і суровае пакаранне.

У далёкім палескім пасёлку Хойнікі прагучалі словы: «Устаць, суд ідзе!».

Е. НІКІЦІНА,
Н. БУТРЫМОВІЧ,
Ю. ЛАВУН.

РЭДАКЦЫЯНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77,
Дом друку. Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».

Нашы госці

ЦЯРНІСТЫ ШЛЯХ

І зноў да нас у рэдакцыю завіталі дарагія госці. З Францыі на адпачынак да брата прыехаў разам з жонкай Даніла Беклямішаў. Завочна мы ўжо даўно былі знаёмы з гэтым чалавекам. Часта атрымлівалі лісьмы, артыкулы, у якіх ён пісаў аб сваім жыцці, дзяліўся думкамі на розных пытаннях. Тым больш прыемна было сустрэцца з Данілам Яўгенавічам, пагутарыць, пацуць, якое ўражанне зрабіў на яго Мінск, наогул пацкавіцця, як падабаецца яму ў Беларусі. Амаль 50 год назад пры трагічных для яго абставінах пакінуў Даніла Беклямішаў Радзіму. Амаль 50 год мыкае ён гора ў капіталістычным свеце...

Працаваў усё жыццё. Стаў інвалідам. Пенсіі не прызначылі, прыйшлося зноў шукаць работу. Зараз працуе на цацкачнай фабрыцы, выпільвае дзіцячыя гульні.

Многа нягод выпала на долю Даніла Яўгенавіча, але ніколі не пераставаў ён думаць аб Айчыне. Усваяў людзі ёсць за мяжой. Многа і такіх, што нямаюць ніякіх даўсяго савецкага, як толькі могуць чэрняць лад, парадкі, жыццё ў СССР. Даводзілася і чуць і чытаць аб усім гэтым і Данілу Беклямішаў. Што ж, можна было і разгубіцца. Але Даніла Яўгенавіч застаўся сапраўдным патрыстам свайго Радзімы. І каб ніколі не сумнявацца, ён вырашыў уставаць сувязь з Радзімай праз брата Васіля Беклямішава, які жыве ў Мінску. З ім наладзілася пастаянная перапіска. Васіль пісаў пра сваё жыццё, павадаўляў аб усім, што адбываецца ў краіне, клікаў у госці. Даніла Яўгенавіч стаў актыўным карэспандэнтам газеты «Голас Родины» і беларускага «Голасу Радзімы».

Але ўсяго гэтага было мала, хацелася сваімі вачыма ўбачыць, якой зрабілі Радзіму большавікі, чаго набудавалі, чаго дабіліся. Цікава было пабачыць самому, пераканацца ў тым, што дасягненні савецкага народа не прапаганда, а рэчаіснасць. З заміраннем сэрца пераязджаў ён дзяржаўную граніцу СССР, з радасным хваляваннем. І добрыя прадчуванні не падманулі нашага земляка. Усё

падабалася, усё, што бачыў, пакідала незабыўнае ўражанне.

Даніла Яўгенавіч не можа ўтрымацца, каб не пахаваць наш Мінск. Беларуска сталіца на ўсіх прыязджаючых робіць незабыўнае ўражанне сваёй чысцінёй, мноствам зялёных дрэў, шырокімі прыгожымі вуліцамі, плошчамі, праспектамі. Надоўга застаюцца ў памяці велічныя будынкі і архітэктурныя ансамблі горада-прыгажуня. Нездарма ж Мінск нашы госці часта параўноўваюць з добра вядомымі еўрапейскімі гарадамі. Даніла Яўгенавічу Мінск чысціней, зялёнай, прыгажосцю нагадаў балгарскую сталіцу Сафію, Мінск спадабаўся Д. Беклямішаў не толькі сваім знешнім выглядам. У сябе дома ён не аднойчы чуў аб тым, што ў Савецкай краіне няма нават... чаго ёсць, людзі ходзяць дрэнна апранутыя, у магазінах няма ніякіх тавараў. Усё гэта, як і чакаў Даніла Яўгенавіч, аказалася хлуснёй, ілжывай прапагандай. У прадуктовых магазінах у вялікім асартыменте самыя розныя прадукты харчавання. Пойна ўсякіх прамысловых тавараў і ў прамтаварных магазінах. Якраз у першыя дні знаходжання Д. Беклямішава на Радзіме працягваў свае гастроляў у Мінску Маскоўскі драматычны тэатр імя У. І. Маякоўскага. Даніла Яўгенавіч разам з братам паглядзеў і яго пастаючы бессмяротны твор Шэкспіра «Гамлет». Мы пытаемся ў Даніла Яўгенавіча, якое ўражанне ад спектакля.

— Вельмі вялікае, — адказаў ён. — Сапраўднай ігра! Вельмі краіна.

Аб усім гэтым вялася гутарка ў нас у рэдакцыі. Пагаварылі і пра газету «Голас Радзімы». Вельмі цікава было пацуць заўвагі чытачоў, а таксама іх прапановы і пажаданні.

Даніла Яўгенавіч прабудзе на Радзіме яшчэ доўга, яшчэ многа добрых уражанняў, цікавых сустрэч будзе ў яго за гэтыя дні. Аб усім гэтым яму несумненна захопачца раскажаць, падзяліцца з нашымі суайчыннікамі. Такі артыкул чы надрукуем на старонках «Голасу Радзімы».

Д. БАВАК.